

Naturbruksgymnasiets kvalitetsrapport, läsåret 2022/2023

Inledning

Naturbruksgymnasiets årliga kvalitetsrapport belyser verksamheten och dess resultat i relation till uppställda mål, och anger riktning för det fortsatta utvecklingsarbetet. Rapporten, som avser den samlade verksamheten inom Naturbruksgymnasiet, sammanställs av skolchefen och bygger på inlämnade uppgifter från skolorna, resultatdialog med skolledningen på respektive skola, jämförande statistik från Skolverket, regelbunden tillsyn och kvalitetsgranskningar från Skolinspektionen, samt aktuell skolforskning.

Nationella riktlinjer för systematiskt kvalitetsarbete inom skolan

Skollagen

Enligt Skollagen, 4 kap. 3-8 §§, skall varje huvudman och varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen för kvalitetsarbetet skall vara att de nationella målen för utbildningen uppfylls. Av skollagen framgår vidare att kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av personal och elever. Rektor ansvarar för att kvalitetsarbete bedrivs på skolenheten. Kvalitetsarbetet skall dokumenteras, såväl på huvudmannanivå som på skolenivå.

Verksamhetens resultat skall följas upp, analyseras och bedömas i förhållande till vad vetenskap och beprövad erfarenhet lyfter fram som betydelsefullt i genomförandet. Även vid planering och prioritering av utvecklingsinsatser är det viktigt att ta hänsyn till aktuell forskning.

Läroplaner

I läroplanen för gymnasieutbildningen anges att skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot de nationella målen. Detta kräver att verksamheten ständigt provas, att resultaten följs upp och utvärderas, samt att olika metoder provas, utvecklas och utvärderas.

I läroplanen för vuxenutbildningen framkommer att daglig pedagogisk ledning av vuxenutbildningen och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att verksamheten ska utvecklas kvalitativt. Även i denna läroplan understryks vikten av att verksamheten ständigt provas, att resultaten följs upp och utvärderas samt att nya metoder provas, utvecklas och utvärderas.

Det nationella kvalitetssystemet

Det nationella kvalitetssystemet är framtaget av Skolverket för att följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges skolformer. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och framgångsfaktorer.

Nationella målsättningar för de skolformer inom skolväsendet som Naturbruksgymnasiet bedriver

- **I gymnasieskolan** får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta, utveckla, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden samt ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Utbudet av utbildningar är anpassat till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov av gymnasialt och eftergymnasialt utbildade personer.
- **I den anpassade gymnasieskolan** får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta, utveckla, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden samt ger en

god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Utbudet av utbildningar är anpassat till ungdomars efterfrågan och bidrar till etablering i arbetslivet.

- **I den kommunala vuxenutbildningen** får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att utveckla kunskaper, kompetenser och värden samt en stärkt ställning i arbets- och samhällslivet och en god grund för fortsatt utbildning. Kommunal vuxenutbildning utgör en bas för kompetensförsörjningen till arbetslivet.

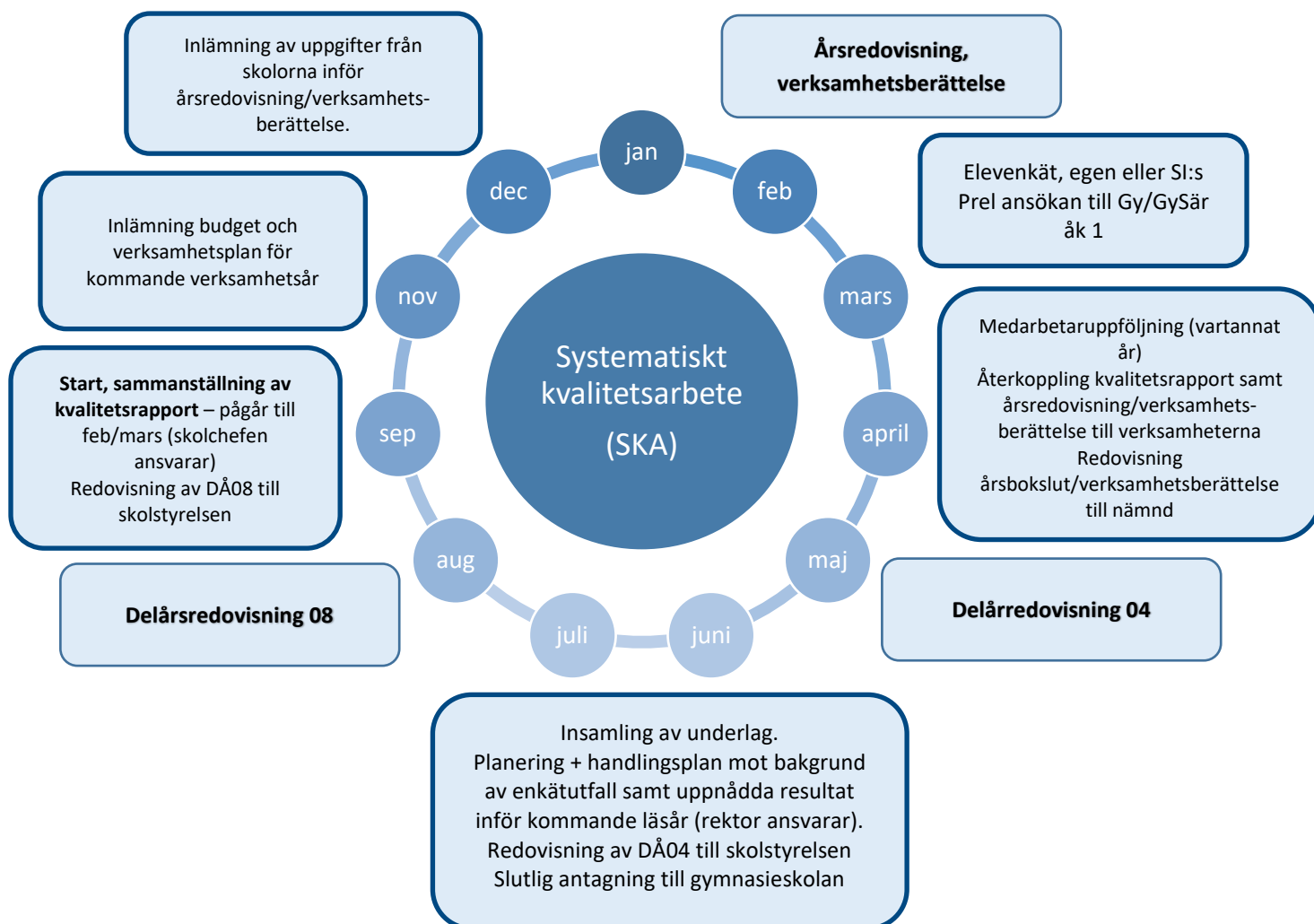
Metod och struktur för det systematiska kvalitetsarbetet inom Naturbruksgymnasiet

Förbättringshjulet

Förbättringshjulet utgör metod och struktur för det systematiska kvalitets-, arbetsmiljö- och miljöarbetet inom Naturbruksgymnasiet.

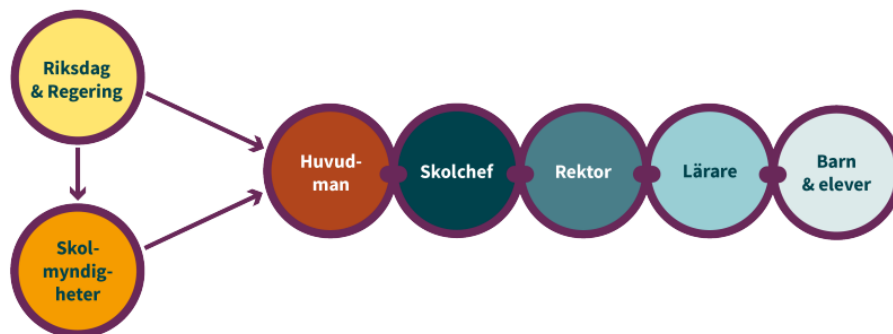
Årshjulet

Naturbruksgymnasiets systematiska kvalitetsarbete bedrivs under hela året. Årshjulet visualiserar förbättringsarbetets cykliska process, och utgör ett stöd för verksamhetens planering, analys och uppföljning av uppnådda resultat i relation till uppsatta mål.

Styrkedjan

Huvudmannen ansvarar för att planera, följa upp och utveckla utbildningen. Huvudmannen skall också stödja och ge förutsättningar för att ett gott kvalitetsarbete kan bedrivas. Rektor ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten, och ger förutsättningar för personalens delaktighet i arbetet. Rektor tillser vidare att erforderligt underlag för det fortsatta kvalitetsarbetet överlämnas till skolhuvudmannen. För ett uthålligt och framgångsrikt arbete krävs dialog och delaktighet genom hela styrkedjan.

(Skolverket 2023)

Rutin och ansvarsfördelning för det systematiska kvalitetsarbetet inom Naturbruksgymnasiet

Skolhuvudmannen fastställer resultatmål i produktionsenhetens, Naturbruksgymnasiets, årliga verksamhetsplan, och följer upp dessa mål vid års- och delårsboksut, och jämför därvid verksamhetens mål med resultat på nationell nivå. Utgångspunkt är elevers måluppfyllelse. Skolchefen ansvarar för det övergripande kvalitetsarbetet inom Naturbruksgymnasiet, sammanställer den årliga kvalitetsrapporten och redovisar till Regionutvecklingsnämnden. Eftersom flera av resultatmålen, exempelvis avgång med yrkesexamen, betygsnivåer samt högskolebehörighet bygger på jämförelse med Skolverkets statistik blir kvalitetsrapporten färdigställd först efterföljande år.

Rektor är pedagogisk ledare för sin skola. Rektor ansvarar för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs på skolenheten och ansvarar vidare för inrapportering av elevers studieresultat, frånvaro, studieavbrott, anpassningar och åtgärdsprogram mm till skolchefen efter avslutat läsår. Rektor ansvarar vidare för att kvalitetsarbetet omfattar alla delar i verksamheten, samt att medarbetare och elever är delaktiga i skolans utvecklingsarbete. Rektor återkopplar upprättad kvalitetsrapport till medarbetare och elever på respektive skolenhet.

Enhetschefer ansvarar för organisation och genomförande av den dagliga verksamheten på respektive enhet i skolan med ekonomi-, personal- och arbetsmiljöansvar för sin enhet. Därav följer ett ansvar för att medarbetarna erhåller adekvat kompetensutveckling för att kunna utföra sitt uppdrag och bidra till verksamhetens utveckling på bästa sätt.

Förstelärare bedriver pedagogiskt utvecklingsarbete på uppdrag av rektor. Uppdraget omfattar att arbeta för hög måluppfyllelse och god utbildningskvalitet, stärka det kollegiala lärandet, stödja verksamhetens förankring i forskning och beprövad erfarenhet, samt främja en mer likvärdig undervisning.

Dokumentation och spridning/återkoppling

Kvalitetsrapporten är en sammanfattande dokumentation av hur långt verksamheten inom Naturbruksgymnasiet nått när det gäller att förverkliga målen i de nationella styrdokumenten.

Rapporten utgör underlag för fortsatt systematiskt kvalitetsarbete enligt förbättringshjulet och presenteras för Regionutvecklingsnämnden. Rapporten presenteras även för Utvecklingsrådet, det insynsråd som representerar de kommuner med vilka Naturbruksgymnasiet tecknat samverkansavtal, och publiceras på Naturbruksgymnasiets hemsida, www.nbg.nu.

Verksamhetsberättelse och kvalitetsrapport bygger bland annat på:

- En elevenkät vilken genomförs i februari/mars vartannat år, och som omfattar samtliga gymnasieelever inom Naturbruksgymnasiet. Enkäten är i stort identisk med Skolinspektionens elevenkät för att möjliggöra jämförelse på nationell nivå. Vartannat år används resultatet från Skolinspektionens skolenkät.
- Region Östergötlands medarbetarenkät vilken är ställd till all personal inom Naturbruksgymnasiet, och genomförs vartannat år. Återföring av resultat till varje delenheter inom skolorna för analys och överenskommelse om utvecklingsarbete under det kommande året. Jämförelser sker såväl över tid, som med Region Östergötlands sammantagna resultat.
- Årliga uppföljningar av arbetsmiljösituation vid skolenheterna enligt Region Östergötlands framtagna mallar (Rh-check)
- Utvärderingar av kurser och utbildningar (utvärdering av hela utbildningar gäller särskilt den gymnasiala vuxenutbildningen samt YH-utbildningarna)
- Elevstatistik inhämtat från skolenheternas elevregister (antagna elever, studieuppehåll/studieavbrott, utökat program mm)
- Statistik hämtad från Skolverket avseende elevers betyg, avgång med yrkesexamen, högskolebehörighet, antal elever/lärare mm – för jämförelse med resultat på nationell nivå.
- Skolinspektionens tillsyns- och granskningsrapporter.
- Naturbruksgymnasiets klagomålshantering
- Rapportering rörande samverkans med arbetsliv och branschorganisationer.
- Uppföljning av avgångselevers sysselsättning efter avslutad gymnasieutbildning.

Naturbruksgymnasiet i Östergötland – en kort beskrivning av verksamheten

Naturbruksgymnasiet i Östergötland är med de båda skolenheterna Himmelstalunds utbildningscentrum i Norrköping och Vreta utbildningscentrum i Vreta kloster ett av landets största naturbruksgymnasier. Regionens ungdomar och vuxenstuderande erbjuds här gymnasiala och eftergymnasiala utbildningar inom naturbrukssektorns olika inriktningar i nära samverkan med respektive bransch. Vidare erbjuds utbildningar inom Fordon-transport och Hantverk-florist. Verksamheten bedrivs av Region Östergötland på uppdrag av länets kommuner samt Tranås, Nyköpings och Oxelösunds kommuner, vilka genom samverkansavtal reglerar villkoren för innehåll, omfattning, kvalitet och ekonomi. Verksamheten är inte anslagsfinansierad av skolhuvudmannen, utan drivs helt med medel från försäljning av producerade tjänster och varor.

Vid Naturbruksgymnasiet fanns under läsåret 2022/2023 genomsnittligt ca 200 personer anställda, uttryckt i heltidsmått.

Vision och övergripande mål

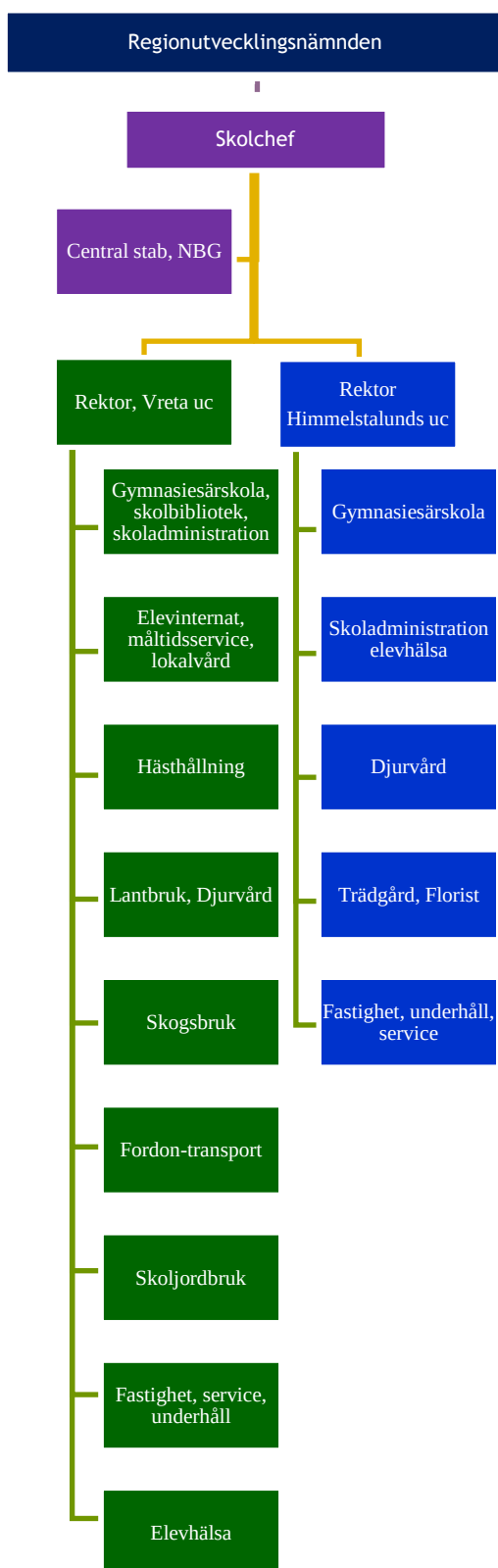
Naturbruksgymnasiets vision är att vara landets ledande aktör inom yrkesutbildning. Med visionen att vara en ledande aktör inom yrkesutbildning är vårt övergripande mål att alla våra elever skall nå sina kunskaps- och utvecklingsmål, samt genomföra sin utbildning med en godkänd yrkesexamen som bevis på att eleven besitter erforderliga kunskaper och färdigheter för att erhålla en anställning inom det aktuella yrkesområdet.

Vi utbildar för att möta arbetslivets och branschens behov av kompetens. Våra utbildningar skall förbereda eleverna för yrkeslivet samt för vidare studier inom aktuell bransch. Vi utbildar också för eget företagande – entreprenörskapsperspektivet skall genomsyra utbildningarna.

Våra utbildningar håller hög kvalitet och erbjuder aktuell kunskap. Vi samverkar därför med enskilda företag, branschorganisationer, högskolor och universitet samt andra organisationer/verksamheter som exempelvis yrkesnämnder, Hushållningssällskapet och Länsstyrelsen.

Vår utbildningskvalitet bedöms i de resultat som uppnås i den dagliga verksamheten. Vi följer upp våra resultat och jämför oss därvid med andra skolor framför allt genom Skolverkets statistik. Vi följer också våra uppnådda resultat över åren för att säkerställa att vårt utvecklingsarbete med planerade och genomförda åtgärder går i riktning mot uppsatta mål.

Organisation samt utbildningsvägar läsåret 2022/2023

Utbildningar vid Vreta utbildningscentrum:

Naturbruksprogrammet

- Inriktning djur (åk 3)
- Inriktning djurvård (åk2-3)
- Inriktning hästhållning (åk 1-2)
- Inriktning lantbruk
- Inriktning skog

Fordons- och transportprogrammet

- Inriktning transport

Gymnasiesärskolan

- Program skog, mark och djur

Kommunal vuxenutbildning

- Lantbruk
- Skog
- Häst

Yrkeshögskoleutbildning

- Häst/Ridlärare
- Lantbruk/Driftsledning
- Skog/Skogsplanerare

Uppdragsutbildningar

Utbildningar vid Himmelstalunds utbildningscentrum:

Naturbruksprogrammet

- Inriktning djur (åk 3)
- Inriktning djurvård (åk 1-2)
- Inriktning trädgård

Gymnasiesärskolan

- Program Skog, mark och djur
- Individuellt program

Kommunal vuxenutbildning

- Djurvård
- Trädgård
- Hantverk-florist

Uppdragsutbildningar

Utgångspunkter för verksamhetens organisation och ledning

Verksamheten är organiserad i en linjeorganisation med enheter utifrån de utbildningsvägar samt stödprocesser som finns vid respektive skola. Skolorna leds av en rektor med stöd av en biträdande rektor. Enheterna inom respektive skola leds av enhetschefer med personal-, arbetsmiljö- och ekonomiansvar för sin respektive enhet. Skolledning samt enhetschefer utgör ledningsgrupp för respektive skola. Organisationen syftar till hög grad av funktionalitet och effektivitet i verksamheten, samt goda förutsättningar för personalen att samverka i det pedagogiska arbetet med eleverna.

Antagning och elevvolym, läsåret 2022/2023

Naturbruksprogrammet

Sammanlagt antogs 273 elever till Naturbruksprogrammets åk 1 vid någon av de skolenheter som erbjuder detta program i Östergötlands län. Av dessa 273 individer påbörjade 195 sina gymnasiestudier vid Naturbruksgymnasiet, vilket motsvarar 71 % av elevvolymen.

Fordon- och transportprogrammet

197 elever, exklusive lärlingar, antogs vid samma tidpunkt till Fordons- och transportprogrammet inom länet, av vilka 54 elever påbörjade sina studier vid Naturbruksgymnasiet, motsvarande 27 %. Det skall noteras att transportinriktningen, vilken är den inriktning som Naturbruksgymnasiet bedriver inom Fordons- och transportprogrammet, dock endast erbjuds av ytterligare tre skolhuvudmän i Östergötland.

Anpassad gymnasieskola

Till den anpassade gymnasieskolans nationella program *Skog, mark och djur* antogs 13 elever och till gymnasiesärskolans individuella program antogs 1 elev. Naturbruksgymnasiet bedriver den enda anpassade gymnasieskolan i länet som erbjuder det nationella programmet *Skog, mark och djur*. Programmet erbjuds på båda skolenheter, medan individuellt program endast erbjuds vid Himmelstalunds utbildningscentrum.

Elevantal efter avslutad reservantagning vid Naturbruksgymnasiet, sep 2023

VRETA UTBILDNINGSCENTRUM	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	TOTALT
Fordon o transport	56	51	53	160
NB-Lantbruk inkl IM, NA, SA	39	17	13	69
NB-Djur/Djurvård inkl IM, NA, SA	0	7	11	18
NB-Maskin inkl IM, NA, SA	12	27	19	58
NB-Häst inkl IM, NA, SA, NIU	33	31	35	99
NB-Skogsbruk, inkl IM, NA, SA	18	20	19	57
TOTALT	158	153	150	461

HIMMELSTALUNDS UTBILDNINGSCENTRUM	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	TOTALT
NB-Sällskapsdjur och zoohandel, inkl IM, NA	14	12	14	40
NB-Djursjukvård, inkl IM, NA	27	26	25	78
NB-Djurpark och Tropisk anläggning	24	19	21	64
NB-Hund, inkl IM, NA	15	6	7	28
NB-Trädgård, inkl IM, SA	5	9	7	21
NB-Trädgård, Anläggning	1	1	0	2
TOTALT	86	73	74	233

ANPASSAD GYMNASIESKOLA	ÅK 1	ÅK 2	ÅK 3	ÅK 4	TOTALT
Vreta, SMD	6	5	6	7	24
Himmelstalund, SMD och IV	8	8	7	4	27
TOTALT	14	13	13	11	51

VUXENUTBILDNING	ANTAL
Djurvård, HIM	26
Florist, HIM	40
Trädgård HIM	42
Häst, VRETA	0
Lantbruk, distans, VRETA	36
YH-Skog/Skogsplanerare	22
YH-Häst/Ridlärare, VRETA	14
1YH-Lantbruk/Driftsledare, VRETA	38
SUMMA	218

Könsfördelning per utbildningsväg inom Naturbruksgymnasiet

Inom några av de utbildningsvägar som erbjuds inom Naturbruksgymnasiet är fördelningen mellan kvinnor och män förhållandevis jämn, medan det inom andra utbildningsvägar föreligger en signifikant övervikt av det ena könet. I december 2022 studerade sammantaget 965 elever vid Naturbruksgymnasiets två skolenheter inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, yrkesvux samt yrkeshögskolan. Fördelningen mellan kvinnor och män inom gymnasieskolans och gymnasiesärskolans utbildningsvägar är relativt jämn med en fördelning mellan könen om 57 % kvinnor och 43 % män.

Det kan konstateras att ungdomar i stor utsträckning alltjämt väljer utbildning på ett traditionellt sätt. Exempelvis kan noteras en påtaglig övervikt av kvinnliga elever på de olika studievägarna inom Naturbruksprogrammets inriktningar djurvård och häst, medan den motsatta förhållandet råder inom t ex studievägarna Skog/Skogsbruk och Lantbruk/Maskin. Inom yrkesvux kan noteras samma tendens med en signifikant övervikt av kvinnliga elever på utbildningarna inom häst, florist och djurvård.

Andel (%) kvinnor respektive män inom Naturbruksgymnasiets utbildningar, nov 2023

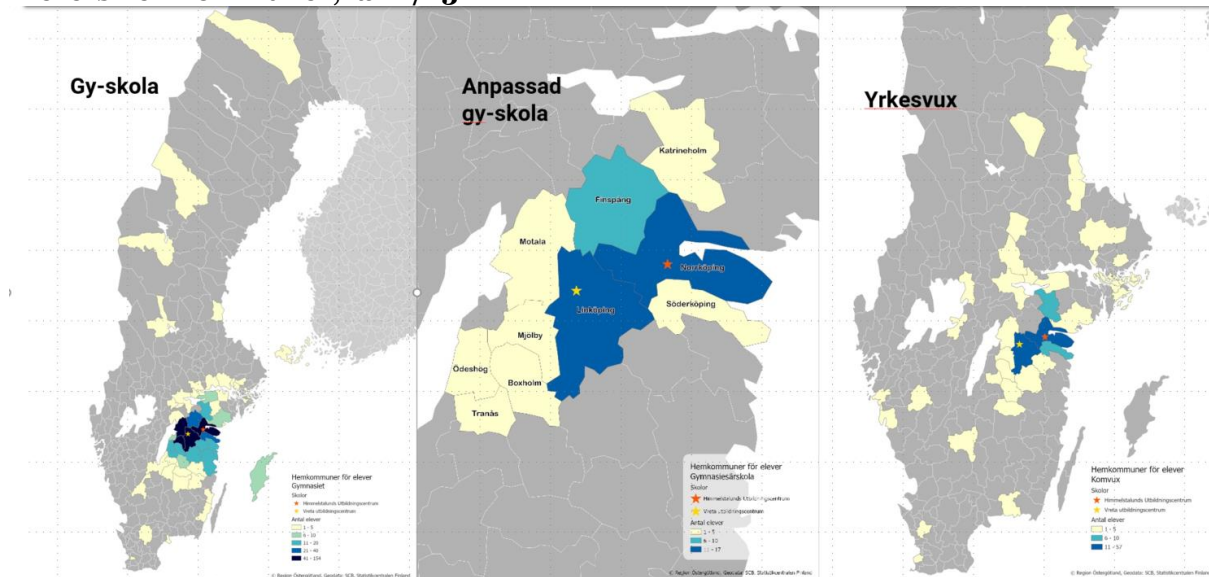
Utbildning	Kvinnor	Män	Totalt
Gymnasieskolan			
Fordon och transportprogrammet, VRETA	39 %	61 %	100 %
Naturbruksprogrammet inkl IM, VRETA	52 %	48 %	100 %
Naturbruksprogrammet inkl IM, HIMMELSTALUND	78 %	22 %	100 %
Anpassad gymnasieskola			
VRETA	33 %	67 %	100 %
HIMMELSTALUND	65 %	35 %	100 %
Komvux			
Lantbruk, VRETA	31 %	69 %	100 %
Häst, VRETA	100 %	0 %	100 %
Djurvård, HIM	80 %	20 %	100 %
Trädgård, HIM	68 %	32 %	100 %
Florist, HIM	98 %	2 %	100 %
Yrkeshögskola			
Skogsplanerare, VRETA	23 %	77 %	100 %
Ridlärare, VRETA	100 %	9 %	100 %
Driftsledare lantbruk, VRETA	21 %	79 %	100 %

(Naturbruksgymnasiet 2023)

Elevers hemkommuner

Efter avslutad reservantagning till gymnasieskolan höstterminen 2022 studerade sammantaget 697 elever vid de studievägar som erbjuds inom Naturbruksgymnasiet, 84 % av dessa elever kom från samverkanskommunerna. Av de totalt 51 eleverna vid gymnasiesärskolan kom 96 % från samverkanskommunerna.

Elevers hemkommuner, lå 22/23

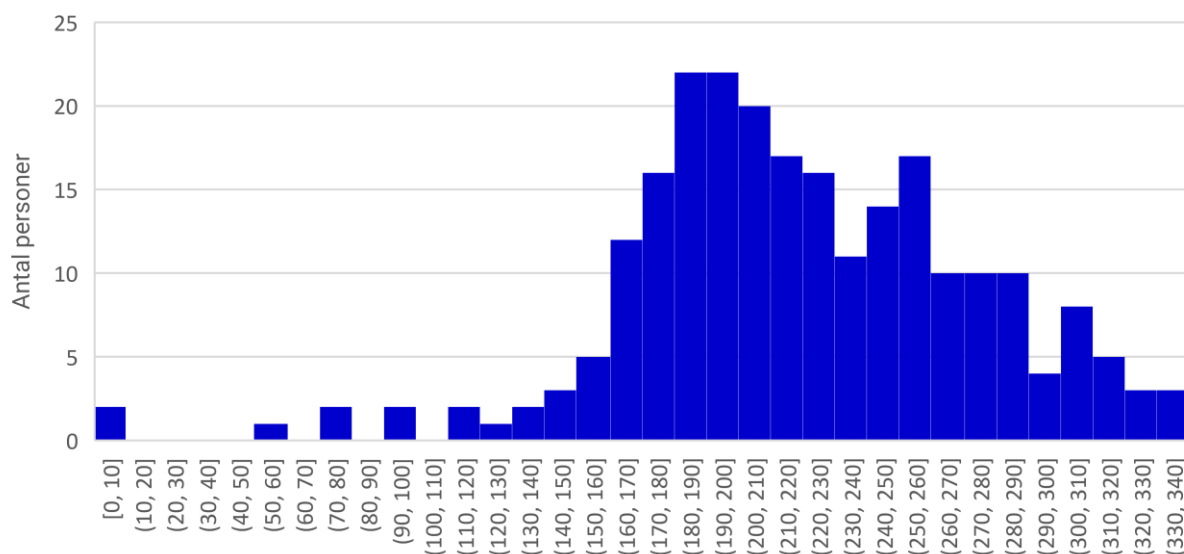

(Källa: Region Östergötland 2023)

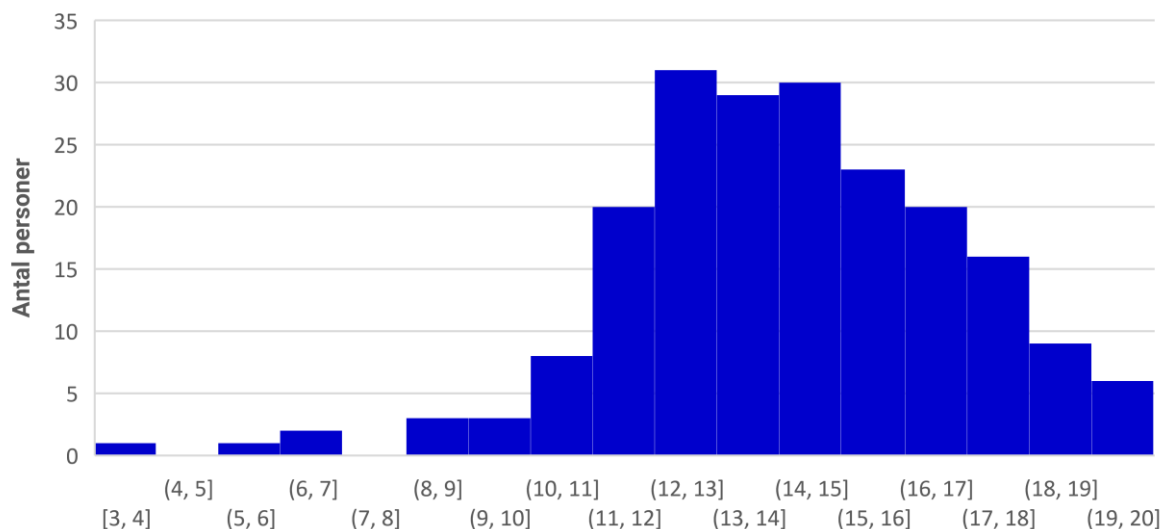
Elevers kunskapsutveckling, en jämförelse mellan ingående meritvärde och slutbetyg

Det kan konstateras att eleverna inom gymnasieskolan och yrkesvux har en stor geografisk spridning inom landet, vilket bland annat beror på den nationella idrottsutbildningen inom ridsport samt den distansutbildning inom yrkesvux, riktad mot lantbruk/skog, som bedrivs vid Vreta utbildningscentrum. Den geografiska spridningen medför viss svårighet att utifrån elevernas tidigare skolgång och socioekonomiska förhållanden besluta om kompensatoriska insatser genom resursfördelning till skolenheterna. Huvudmannen har därför undersökt samband mellan gymnasieelevernas meritvärde från grundskolan och slutbetyg efter avslutad gymnasieutbildning för en bedömning av elevernas studieresultat och kunskapsutveckling under sin gymnasieutbildning, se nedanstående diagram:

Meritvärde, antagna till gymnasieutbildningar inom Naturbruksgymnasiet HT 2020

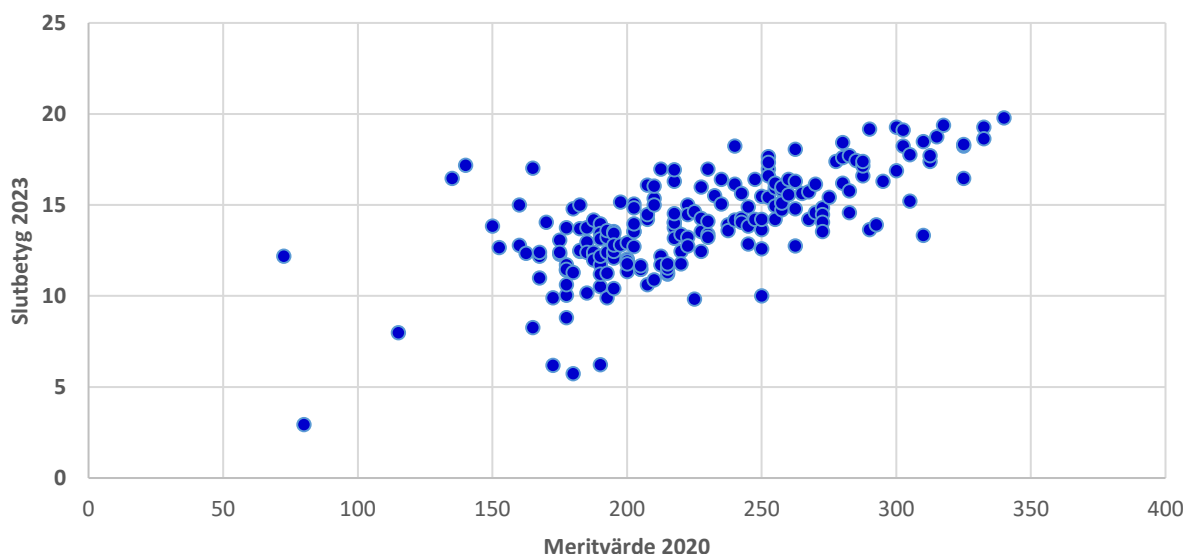

Slutbetyg avgångselever, gymnasieutbildningar inom Naturbruksgymnasiet VT2023

Samband meritvärde och slutbetyg, avgångselever VT23

I diagrammet nedan representerar varje prick en elev. Meritvärdet från grundskolan är representerat på x-axeln medan slutbetyget representeras på y-axeln. Ett generellt samband mellan ingående meritvärde och slutbetyg från avslutad gymnasieutbildning kan noteras på individnivå.

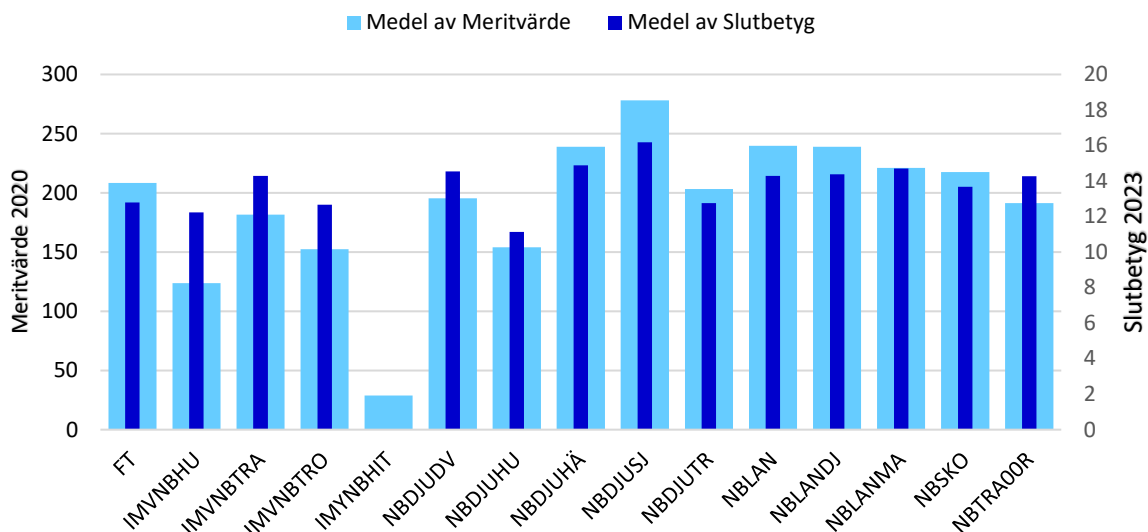
Jämförelse mellan genomsnittligt meritvärde och slutbetyg på gruppnivå för studievägarna inom Naturbruksgymnasiet

Nedanstående diagram visar ingående meritvärde samt slutbetyg på gruppnivå för de olika studievägarna inom Naturbruksgymnasiets gymnasieutbildningar. Det skall noteras att grupperna är olika stora.

Studievägar inom Naturbruksgymnasiet med högt söktryck och höga ingående meritvärden, som exempelvis Djursjukvård och Häst, uppvisar också genomsnittligt höga slutbetyg. På studievägen Djursjukvård planerade 40 % av avgångseleverna att studera vidare efter avslutad gymnasieutbildning, vilket är en högre andel än på de övriga studievägarna.

De elever som antogs till programinriktat individuellt val på Himmelstalunds utbildningscentrum (IMV) Ht 2020 har generellt uppnått behörighet till gymnasieskolan genom att läsa upp ej godkända betyg i Sv, En eller Ma och sedan avgått med genomsnittlig betygsnivå över E. Här kan således noteras en utveckling av studieresultat.

På grund av högt söktryck till Vreta har det ej funnits möjlighet att erbjuda IM-platser under de senare åren.

Beteckning, x-axel	Studieväg
FT	Fordons- och transportprogrammet, inriktning Transport
IMVNBHU	Individuellt program, programinriktat val, Hund
IMVNBTRA	Individuellt program, programinriktat val, Trädgård
IMVNBTRO	Individuellt program, programinriktat val, Djurpark och tropiska anläggningar
IMYNBHIT	Individuellt program, yrkesintroduktion, Trädgård
NBDJUDV	Naturbruksprogrammet, inriktning Djur, studieväg Djurvård
NBDJUHU	Naturbruksprogrammet, inriktning Djur, studieväg Hund
NBDJUHÄ	Naturbruksprogrammet, inriktning Djur, studieväg Häst
NBDJUSJ	Naturbruksprogrammet, inriktning Djur, studieväg Djursjukvård
NBDJUTR	Naturbruksprogrammet, inriktning Djur, studieväg Djurpark och tropiska anläggningar
NBLAN	Naturbruksprogrammet, inriktning Lantbruk, studieväg Lantbruk
NBLANDJ	Naturbruksprogrammet, inriktning Lantbruk, studieväg Djur
NBLANMA	Naturbruksprogrammet, inriktning Lantbruk, studieväg Maskin
NBSKO	Naturbruksprogrammet, inriktning Skog
NBTRAOOR	Naturbruksprogrammet, inriktning Trädgård, riksintag

Personal

Vid Naturbruksgymnasiets två skolenheter bedrivs en omfattande verksamhet i form av stödprocesser runt huvudprocessen Utbildning/lärande, vilket innebär att en förhållandevis stor andel av personalen vid skolorna utgörs av yrkesgrupper som ej innehar ett läraruppdrag. Andelen lärare av totalt antal medarbetare uppgick till 55 % på Himmelstalund respektive 42 % på Vreta.

Samtidigt skall understrykas att alla medarbetare bidrar till en hög kvalitet i huvudprocessen Undervisning/lärande, oavsett vilket uppdrag man innehar. Skolorna har en omfattande drift i form av bland annat skoljordbruk, skolträdgård, djurhus, häststallar, ridhus, verkstäder och internatboende. Vid skolchefsstaben finns centrala funktioner såsom HR, ekonomi, IT samt övergripande kvalitets- och utvecklingsarbete.

Pedagogisk personal

Pedagogisk personal, läsåret 2022/23

	Andel (%) lärare med pedagogisk högskoleexamen	Andel (%) lärare med specialpedagogisk högskoleexamen	Lärare, andel (%) kvinnor	Lärare, tillsvidareanställda	Elever/lärare (heltidstjänster)	Elever/SVV
Himmelstalunds uc	80,1	4,9	57,2	92,9	11,4	515,6
Vreta uc	69,5	2,5	48,1	76,6	11,3	iu
Norrköpings k:n, samtl huvudmän (lägeskommun för Himmelstalund)	79,1	3,0	53,0	89,7	12,4	614,3
Linköpings k:n, samtl huvudmän (lägeskommun för Vreta)	81,8	3,2	51,4	87,8	12,6	524,8

(Skolverket 2024)

Antal elever/lärare (heltidstjänst), jmf mellan läsår

Antal elever/lärare (heltidstjänst)	Vreta uc	Himmelstalunds uc	Linköpings k:n (lägeskommun, Vreta)	Norrköpings k:n (lägeskommun, Him)	Riket
Läsåret 2022/2023	11,3	11,4	12,6	12,4	12,2
Läsåret 2021/2022	13,1	12,1	13,0	12,4	12,3
Läsåret 2020/2021	14,3	12,2	12,9	12,5	12,2
Läsåret 2019/2020	13,4	12,7	12,9	12,2	12,1
Läsåret 2018/2019	13,6	14,6	12,9	12,4	11,9
Läsåret 2017/2018	11,9	11,3	12,6	12,4	11,7
Läsåret 2016/2017	11,0	10,2	12,0	12,6	11,9

(Skolverket 2024)

Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen, jmf mellan läsår

Andel (%) lärare med pedagogisk högskoleexamen	Vreta uc	Himmelstalunds uc	Linköpings k:n (lägeskommun, Vreta)	Norrköpings k:n (lägeskommun, Him)	Riket
Läsåret 2022/2023	69,5	80,1	81,8	79,1	81,5
Läsåret 2021/2022	67,0	92,9	80,2	79,1	80,9
Läsåret 2020/2021	70,1	92,3	79,2	77,2	82,4
Läsåret 2019/2020	79,9	91,1	79,5	76,7	79,5
Läsåret 2018/2019	82,0	94,2	80,6	77,3	78,8
Läsåret 2017/2018	81,4	83,2	80,6	78,1	78,4
Läsåret 2016/2017	90,1	80,9	80,5	75,7	78,6

(Skolverket 2024)

Heltidsmentorer

Vid båda skolenheter fanns under läsåret 2022/2023 sammantaget 13 mentorer med uppdrag att följa elevernas studieplanering, studieresultat och studiesociala situation. Mentorerna har relevanta utbildningar och yrkeserfarenhet för sina uppdrag, exempelvis socialpedagoger, beteendevetare och yrkeslärare. Varje mentor ansvarade för ca 60-80 elever.

Elevassistenter

Vid båda skolenheter finns såväl tillsvidareanställda elevassistenter som elevassistenter med tidsbegränsade anställningar. Elevassistenterna med tidsbegränsade anställningar anställs som regel per läsår med ekonomiska medel från kommunerna i form av tilläggsbelopp vilka relaterar till enskilda elevers behov av stöd.

Instruktörer

Vid skolenheterna finns instruktörer med uppdrag att handleda elever inom den praktiska undervisningen, liksom att sköta och handha skolornas resurser i form av fordons- och maskinpark, växtodling, trädgård/park samt djurskötsel. Instruktörerna arbetar i nära samverkan med kursansvariga lärare inom yrkesämnena.

SYV

Studie- och yrkesvägledare med behörighet för sitt uppdrag finns vid båda skolenheter. Naturbruksgymnasiets plan för det studie- och yrkesvägledande arbetet anger mål och metod för arbetet.

Elevhälsovård

Elevhälsovården vid Naturbruksgymnasiets två skolenheter är bemannad enligt följande:

- Skolsköterska, tillika MLA (medicinskt ledningsansvarig)
- Kurator
- Skolpsykolog (inköpt tjänst)
- Skolläkare (inköpt tjänst)

Skolchefen är verksamhetschef för elevhälsans medicinska del enligt delegation från skolstyrelsen. Skolsköterskorna på skolenheterna samverkar rörande det medicinska ledningsuppdraget, och har uppdraget att regelbundet aktualisera elevhälsoplan och ledningssystemet för elevhälsans medicinska del. Elevhälsoplanen fastställs av skolstyrelsen.

Kompetensförsörjning och karriärutveckling

Lärares behörighet och legitimation

Yrkeslärare inom naturbruk, hantverk-florist och fordon rekryteras vanligen direkt från branscherna, vilket som regel innebär att de ej har pedagogisk högskoleexamen då de påbörjar sin anställning vid skolenheterna inom Naturbruksgymnasiet. Grundutbildningen inom yrket kan variera påtagligt; det finns yrkeslärare som genomgått treårigt gymnasium eller motsvarande inom sin bransch, samtidigt som det finns lärare som har en mastersexamen inom exempelvis lantbruk och trädgård. Obehöriga lärare uppmuntras och erhåller stöd från arbetsgivaren att genomföra behörighetsgivande högskolestudier för att uppnå behörighet och legitimation inom sina respektive ämnen. Fem yrkeslärare har erhållit behörighet och legitimation under läsåret, medan sju obehöriga lärare påbörjat behörighetsgivande högskolestudier.

Vid Himmelstalund har en biologi- och naturbrukslärare breddat sin kompetens och har nu behörighet i matematik, medan en av matematiklärarna vid samma skola nu genomgår utbildning till speciallärare i matematik genom Lärarlyftet.

Vid gymnasiesärskolan på Himmelstalund har tre lärare nu genomgått speciallärarutbildning med inriktning utvecklingsstörning.

Lärares kompetensutveckling

Förutom behörighetsgivande högskolestudier inom pedagogik genomförs kompetensutveckling för lärare utifrån verksamhetens behov. Studiedagar och arbets- och ämneslagsarbete har bland annat omfattat värdegrund, ledarskap i klassrummet, ämnesbetygreformen, AI i undervisningen, digitalisering samt krishantering. Skolenheterna har vidare deltagit i riksstudiedagar för naturbrukspedagoger, bland annat inom djurvård, trädgård samt undervisning på den anpassade gymnasieskolan.

Rekrytering

Medan det är förhållandevis lätt att rekrytera yrkeslärare till vissa av de utbildningsprofiler som Naturbruksgymnasiet erbjuder, så föreligger påtagliga svårigheter att hitta lärarkompetens inom andra utbildningsprofiler som exempelvis lantbruksutbildningarnas ekonomikurser samt trädgårdsutbildningarnas anläggningskurser. Inom transportinriktningen föreligger, förutom behov av behöriga och legitimerade lärare, också behov av godkända/utbildade förarprövare.

Deltagande i SLU:s näringslivsdagar tillsammans med Naturbruksskolornas förening, samt deltagande i lantmästardagen vid SLU/Alnarp, har skett för att sprida information om, och öka intresset för, att arbeta som naturbrukslärare.

Karriärtjänster

Naturbruksgymnasiet har under läsåret 2022/2023 haft nio tillsatta karriärtjänster i form av förstelärartjänster, för vilka Naturbruksgymnasiet sökt och erhållit statsbidrag. Fem av förstelärartjänsterna finns på Vreta utbildningscentrum och fyra på Himmelstalund. Fördelningen av tjänsterna har initialt skett utifrån relevanttal inom gymnasieutbildningarna på respektive skola.

Förstelärares arbete på Vreta utbildningscentrum

De fem förstelärarna vid Vreta utbildningscentrum representerar olika ämnesgrupper, såväl gymnasiegemensamma ämnen som yrkesämnen. Förstelärarna driver tillsammans med skolledningen det pedagogiska utvecklingsarbetet vid skolan, och träffar regelbundet skolledningen för att, utifrån aktuell forskning och beprövad erfarenhet, fastställa mål och inriktning för det pedagogiska arbetet på skolan.

Gruppen planerar och genomför pedagogiska caféer, som under läsåret bland annat fokuserat på värdegrund och ledarskap i klassrummet. Varje café har fokuserat på ett särskilt tema, som exempelvis relationellt ledarskap, klassrums- och ordningsregler och lektionsplanering/upplägg. De valda temana är hämtade från Skolverkets struktur över hur man kan arbeta med ledarskap i skolan.

Förstelärares arbete på Himmelstalunds utbildningscentrum

De fyra förstelärarna på Himmelstalund arbetar med utvecklingsarbete inom matematik, IT/digitalisering, specialpedagogik samt på samverkan mellan gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan. Inriktning på arbetet har bland annat varit fördjupat samarbete inom matematik mellan gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan med auskultationer hos varandra, digitaliserad undervisning för lärare inom komvux, samt specialpedagogisk handledning av skolans resursgrupp för ökad kunskap om att möta elever på ett adekvat sätt och därigenom öka elevers vilja och förmåga att lära.

VFU

Genom ett aktivt deltagande i den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen samt studie- och yrkesvägledarutbildningen bidrar Naturbruksgymnasiet till kompetensförsörjningen till gymnasieskolan – inte minst till den egna verksamheten.

Under läsåret 2022/2023 genomförde 13 lärarstudenter VFU inom såväl yrkesämnena som gymnasiegemensamma ämnen vid Naturbruksgymnasiets två skolenheter. En student genomförde LIA (lärande i arbete) vid Himmelstalund som en del av sin yrkeshögskoleutbildning till stödpedagog.

Skolchefen deltar i yrkeslärarutbildningens programråd vid Linköpings universitet.

Samverkan med arbetslivet

Lokala programråd

Programråd finns för samtliga inriktningar inom de gymnasieprogram som erbjuds av Naturbruksgymnasiet. Programråden är sammansatta och organiserade på olika sätt, bland annat beroende på de olika branschernas förutsättningar. För branscher med många ensam- eller småföretagare, som florist och sällskapsdjur/zoohandel, finns regionala eller nationella branschorganisationer eller liknande som fungerar som programråd. Inom trädgård genomför skolan tillsammans med trädgårdsföretag en årlig branschdag då elever och företag möts för diskussion och nätverksbygge.

Inom skogsbruk återfinns representationen i det lokala programrådet främst från lokala företag, bl a skogsbolagen. Transportutbildningens programråd är mycket aktivt med ca 25 branschföretag som tillsammans med TYA (Transportnäringens yrkesråd) och driver aktuella frågor runt genomförande av APL och utveckling av utbildningskvaliteten.

Ledningsgrupper för YH-utbildningarna

YH-utbildningar bedrivs på Vreta utbildningscentrum inom skog, häst och lantbruk. Representationen inom ledningsgrupperna är delvis sammanfallande med de lokala programråden för gymnasieutbildningarna. Ledningsgrupperna sammanträder såväl på plats (IRL) som digitalt, bland annat inför antagning och examination. Flera av representerarna i ledningsgruppen bidrar även till utbildningarna genom föreläsningar och studiebesök.

- Häst/Ridlärare: Ledningsgruppen består av 10 ledamöter som sammanträder fyra gånger per år. Kvalitetsarbetet omfattar bland annat regelbunden översyn av kursplaner, utvärdering av elevenkäter, möten/intervjuer med elever, samt antagnings- och examinationskonferenser.
- Skog/Skogsplanerare: Ledningsgruppen består av 11 ledamöter, vilka representerar bland annat skogsföretag, facklig organisation, arbetsgivarorganisation samt universitet (SLU). Ledningsgruppen sammanträder två till tre gånger per år. Kvalitetsarbetet omfattar bland annat utvärderingar för att säkerställa utbildningens aktualitet samt elevers måloppfyllelse och nöjdhet med sin utbildning.
- Lantbruk/Driftsledare: Ledningsgruppen har haft fem möten under läsåret, varvid utbildningens innehåll, kvalitet och aktualitet har tagits upp. Kvalitetsarbetet innefattar bland annat elevenkäter, kursvärderingar och regelbunden översyn av kursplaner. Ledamöterna representerar branschföretag, lantbrukskooperationen, rådgivningsföretag/organisationer, Länsstyrelsen samt universitet (SLU).

Övrig samverkan med branscher/arbetsliv

Inom samtliga studievägar vid Naturbruksgymnasiet finns ett gott samarbete med respektive bransch genom bland annat föreläsningar, studiebesök, möjlighet för lärarna att delta i kompetensutveckling i form av kurser, seminarier, utställningar och demonstrationer/visningar av till exempel fordon, maskiner, och utrustning. Vreta deltar regelbundet i utvecklingsprojekt inom främst lantbruk, bland annat genom utvecklings- och innovationsinitiativet Agtech Sweden.

APL

Gymnasieskolan

Den ojämförligt största samverkan mellan skola och arbetslivet är den arbetsplatsförlagda utbildningen, APL, som omfattar minst 15 veckor för de nationella yrkesprogrammen inom gymnasieskolan. Även inom yrkesvux genomförs APL. För den anpassade gymnasieskolan uppgår APL till minst 22 veckor. Antal veckors APL för studievägarna inom gymnasieskolan under läsåret 2022/2023 framgår nedan:

Studieväg	Antal veckor	Kommentar
Himmelstalund		
Trädgård	15	Mycket lätt att hitta APL-platser
Djursjukvård	15	Mycket svårt att hitta APL-platser
Djurpark och tropisk anläggning	15	Svårt att hitta APL-platser
Djurvård/Sällskapsdjur och Hund	15	Lätt/ganska lätt att hitta APL-platser
Vreta		
Lantbruk/Maskin	18	Ibland svårt att hitta platser med fungerande kommunikationer
Lantbruk/Lantbruk	18	Ibland svårt att hitta platser med fungerande kommunikationer
Lantbruk/Djur	18	Ibland svårt att hitta platser med fungerande kommunikationer
Lantbruk, högskoleprofil	15	Ibland svårt att hitta platser med fungerande kommunikationer
Skog	17	Ibland svårt att hitta platser med fungerande kommunikationer
Skog, högskoleprofil	15	Ibland svårt att hitta platser med fungerande kommunikationer
Häst	16	Alla platser är kvalitetssäkrade, lätt att hitta APL-platser
Transport	25	Lätt att hitta APL-platser, dock ingen internationell APL p g a körkortsregler

Internationell APL

Eleverna erhåller möjlighet att genomföra en APL-period i ett annat land inom ramen för Naturbruksgymnasiets EU-finansierade Erasmusprojekt. Under läsåret 2022/2023 kom mobiliteterna igång igen efter ett par års uppehåll på grund av covidrestriktioner. Elever inom inriktningarna Lantbruk, Häst, Trädgård och Djurvård har genomfört APL-perioder i bland annat Island, Norge, Nederländerna, Tyskland, Frankrike, Italien och Spanien. Ingen elev på skogsbruksinriktningen på Vreta genomförde internationell APL under läsåret, däremot deltog fem elever i EM för skogselever, där elever från sammanlagt 19 nationer genomförde tävlingsmoment och andra aktiviteter under en vecka.

Personal har genomfört jobbskuggning samt förberedande och uppföljande APL-besök i bland annat Irland och Nederländerna.

Naturbruksgymnasiet arbetar nu för att erhålla en ackreditering för deltagande i Erasmusprojekt. Ackrediteringen utgör ett verktyg för förenklad ansökan och finansiering av mobilitetsprojekt, och förutsätter att den sökande organisationen har upprättat en plan för att genomföra mobilitetsverksamhet av hög kvalitet som en del i en mer omfattande satsning för att utveckla sin verksamhet.

Anpassad gymnasieskola

Eleverna på det nationella programmet Skog, mark och djur skall genomföra minst 22 veckors APL under sin utbildning.

Skolledningen på Himmelstalund uppger att det kan vara svårt/mycket svårt att finna APL-platser, bland annat beroende på att företagen kan vara oroliga över om man kommer klara av att handleda eleverna och ibland framför önskemål om att en personal från skolan skall följa eleven under APL-perioden.

På Vreta har arbetslaget på den anpassade gymnasieskolan arbetat med att utveckla elevernas APL med riskbedömning av praktikföretaget utifrån ett framtaget underlag. Besök på företaget görs såväl före som under APL-perioden.

För det individuella programmet finns inga krav på APL. Eleverna på det individuella programmet på Himmelstalund och med Norrköping som hemkommun praktiserar dock under 6-12 veckor på någon eller några av de dagliga verksamheter som kommunen driver.

Inga elever på den anpassade gymnasieskolan har genomfört internationell APL under läsåret 2022/2023.

Yrkesvux

Platsbunden yrkesvuxutbildning på Vreta utbildningscentrum genomförs inom Hästhållning. Sammantaget utgör 8 v av den totalt 40 v utbildning av APL inom denna utbildning. Ansvarig kurslärare har huvudansvar för APL-verksamheten.

På Himmelstalund uppgör APL inom utbildningarna Trädgård och Florist 15 % av utbildningstiden. Det är lätt att hitta APL-platser till elever på dessa utbildningar, medan det är betydligt svårare inom Djurvård, varför antalet APL-veckor kan bli lägre för dessa elever.

Handledarutbildning

Båda skolenheter uppger att det generellt är svårt att få handledarna på APL-platserna att komma till skolan för att delta i handledarutbildning. På Vreta utbildningscentrum hänvisar man därför till Skolverkets webbaserade utbildning för de företag som uppger att de har svårt att komma till skolan för att genomföra en handledarutbildning. Skogsbruksinriktningen använder Skogsnäringsens yrkesnämnds webbaserade handledarutbildning. Även inom transportsektorn arbetar man med handledarutbildning genom sin yrkesnämnd, TYA, men Skolverkets digitala handledarutbildning används också. Transportinriktningen bjuder vidare in till handledarträffar på skolan.

Skolornas utvecklingsarbete avseende APL

APL-samordnaren på lantbruksinriktningen på Vreta arbetar vidare med kartläggning av APL-företagens systematiska arbetsmiljöarbete. Frågan tas upp då APL-samordnare eller kurslärare besöker företagen inför eller under elevernas APL. Från lantbruksinriktningen på Vreta framförs vidare att det kan vara svårt att få tillbaks handledarnas beskrivning av genomförda arbetsuppgifter samt bedömning av elevernas prestationer. Detta får bedömas som ett utvecklingsområde då APL utgör del av yrkeskurserna och därmed också utgör del av betygsunderlaget.

Skogsbruksinriktningen på Vreta önskar bredda sitt nätverk med skolor och praktikplatser i andra EU-länder för ökade möjligheter för skolans elever att genomföra internationell APL

APL-samordnaren vid Himmelstalund har under läsåret 2022/2023 tagit fram en enkät till APL-handledare inom djurvård. På grund av hög arbetsbelastning har utskick och sammanställning av enkäten fördröjts varför ett resultat först finns för läsåret 2023/2024. Fortsatt arbete innefattar en breddning av utskicket till båda inriktningar på Himmelstalund, varefter även APL-handledarna som är knutna till Vretas utbildningar får enkäten sig tillsänd.

Yrkeshögskolan

Vreta utbildningscentrum bedriver yrkeshögskoleutbildningar inom lantbruk, skogsbruk och hästhållning. Lärande i arbete (LIA) utgör en mycket väsentlig del av dessa utbildningar. Utbildningarnas LIA-kurser skall vara väl integrerade i utbildningen som ett naturligt steg i den studerandes utveckling mot utbildningens mål. Kursmålen för LIA-kurserna skall stämma överens med utbildningens mål och LIA-platserna skall vara lämpliga utifrån kurs- och utbildningsmål.

YH - Ridlärare

LIA utgör 37,5 % av denna utbildning som totalt omfattar 80 studieveckor. Utbildningsledaren bedömer att det som regel är lätt att hitta LIA-platser till de studerande samt att LIA-kurserna vanligen fungerar väl för såväl studerande som företag. De studerande tar normalt den första kontakten med LIA-platsen, varefter skolan tar en kontakt och skickar information om utbildningen, kursplaner, formulär för omdömen etc. Kontakt under LIA-perioden sker ofta via telefon eller e-post. Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har under läsåret genomfört en kvalitetsgranskning av utbildningen, och därvid noterat att kontakt mellan utbildningsanordnare och LIA-handledare kan utvecklas samt att handledare skall ha erforderlig kompetens för uppdraget.

YH – Driftsledare lantbruk

LIA-kursen utgör 7,5 % av denna utbildning som totalt omfattar 40 studieveckor. De studerande och utbildningsledaren arbetar ofta tillsammans för att hitta bra LIA-platser. Utbildningsledaren bedömer att det som regel är lätt att hitta LIA-platser, inte minst för att företagen ser vikten av att engagera sig för att säkerställa en god och tillräcklig kompetensförsörjning till branschen. Kontakt mellan skolan och LIA-företagen sker främst via telefon och mail. Information om utbildningen, kursplaner och formulär mm skickas till företagen innan påbörjad LIA. Handledarna på LIA-företagen uppmanas att titta på de utbildningsfilmer som finns på MYH:s hemsida.

Vid en uppföljande kvalitetsgranskning har MYH bedömt att handledarna har erforderlig kompetens för uppdraget. Utbildningsledaren bedömer att ett utvecklingsområde är att utveckla kontakten mellan skolan och LIA-företagen genom besök på företaget under LIA-perioderna, samt genom möten/utbildning på skolan för handledarna.

YH – Skogsplanerare

LIA-kursen utgör 20 % av denna utbildning som totalt omfattar 40 studieveckor. Utbildningen genomförs på distans med ett antal skolförlagda träffar. De studerande tar i ten tidig fas av utbildningen själva kontakt med ett lokalt skogsföretag där de kan utföra olika övningsuppgifter, t ex färdighetsträning i skogsuppskattning. En stor geografisk spridning på de studerande har också inneburit att kontaktnätet för LIA-platser har en likaledes stor geografisk spridning. Det har dock förelegat vissa svårigheter att hitta bra LIA-platser till samtliga studerande enligt en uppföljande kvalitetsgranskning från MYH.

Garanterad undervisningstid, GUT

Den garanterade undervisningstiden anges i skollagen till det antal undervisningstimmar om 60 minuter som eleverna har rätt till på nationella program inom gymnasieskolan. För yrkesprogrammen uppgår den garanterade undervisningstiden, GUT, till 2 430 timmar. Någon omfattning anges inte för studier på introduktionsprogram förutom att undervisningstiden skall motsvara heltidsstudier. Enligt förarbetena som föregick Gy11 bör skolorna ha en säkerhetsmarginal för att möta elevernas lagstadgade rättighet att erhålla den garanterade undervisningstiden.

Garanterad undervisningstid för elever i den anpassade gymnasieskolan uppgår till 3 600 timmar fördelade på de fyra utbildningsåren. Avgångseleverna vid det nationella programmet Skog, mark och djur på Vreta utbildningscentrum erhöll 3 622 timmars undervisningstid, medan avgångseleverna vid Himmelstalunds anpassade gymnasieskola erhöll 3 631 undervisningstimmar. Avgångseleverna vid individuellt program erhöll genomsnittligt 3 667 undervisningstimmar.

Garanterad undervisningstid, avgångselever med fullständig studiegång vid studievägarna inom Naturbruksgymnasiet VT23, jmf med VT 22

Studieväg	Antal timmar Avgångselever 2023	Avvikelse från GUT 2 430 tim	Antal timmar Avgångselever 2022	Kommentar
Vreta, Fordon-transport	2 440	+ 10	2 437	
Vreta, Häst	2 434	+ 4	2 421	Korrigerat från föregående läsår då avgångseleverna erhöll 9 timmar för lite.
Vreta, Skog	2 613	+ 183	2 591	
Vreta, Djur	2 598	+ 168	2 637	Överutlägg främst inom yrkesämnena, mestadels inom APL
Vreta, Lantbruk	2 826	+ 396	2 726	Överutlägg främst inom yrkesämnena, mestadels inom APL
Vreta, Lantbruk - Maskin	2 871	+ 441	2 966	Överutlägg främst inom yrkesämnena, mestadels inom APL
Himmelstalund -Trädgård	2 670	+ 240	---	Inga avgångselever VT22
Himmelstalund, Djur - Djursjukvård	2 665	+ 235	2 538	
Himmelstalund, Djur – Sällskapsdjur och Zoohandel	2 579	+ 149	2 562	
Himmelstalund, Djurpark och tropisk anläggning	2 678	+ 248	2 539	
Himmelstalund, Hund	2 688	+ 258	---	Första avgångseleverna från denna studieväg VT 2023

(Naturbruksgymnasiet, 2023)

Utvecklingsarbete inom Naturbruksgymnasiet

Införande av digitalt kvalitetsverktyg

Naturbruksgymnasiet har planerat för införande av ett digitalt kvalitetsverktyg och har under läsåret 2022/2023 påbörjat kompetensutvecklingsinsatser inför implementeringen av verktyget. Kvalitetsverktyget införs parallellt med ett digitalt verksamhetsplaneringsverktyg, vilket skall användas av samtliga produktionsenheter inom Region Östergötland.

Skolornas handlingsplaner för kvalitetsarbetet

Båda skolor har inför läsåret 2022/2023 upprättat ansvars- och tidssatta handlingsplaner för kvalitetsarbetet. Planerna har omfattat arbete med elevers studieresultat och måluppfyllelse, anpassningar och tillit till elevers förmåga, studiero samt frånvaro och studieavbrott, och därvid utgått från Naturbruksgymnasiets elevenkät VT22 samt Skolverkets statistik avseende elevers studieresultat. Skolorna har följt upp dessa planer och därvid analyserat de resultat man erhållit av de olika åtgärder som vidtagits. Inför läsåret 2023/2024 har kvalitetsplaner upprättats med utgångspunkt från de resultat som uppnåtts, samt utfall av Skolinspektionens elevenkät VT23. Vid Himmelstalund har verktyget Bravo Lesson använts för uppföljning och analys i kvalitetsarbetet.

Skolornas upprättade handlingsplaner har också en utgångspunkt i huvudmannens prioriterade fokusområden med uppdrag och aktiviteter, vilka är definierade i skolstyrelsens övergripande verksamhetsplan för år 2023. Exempel på uppdrag är:

- Goda studieresultat som ger möjlighet till övergång till arbete eller fortsatta studier
- Främjande arbete för trygghet och studiero
- Främjande arbete för elevers ökade närvaro i skolan och ett minskat antal studieavbrott
- Aktivt arbete mot kränkande behandling
- Likvärdig och jämställd verksamhet

Elevenkät VT 2023

Naturbruksgymnasiet genomför elevenkäter enligt ett fastställt schema, i vilket tas hänsyn till de återkommande elevenkäterna som Skolinspektionen vartannat år sänder till elever i åk 5 och 8 i grundskolan, samt till gymnasieelever i åk 2.

Schema för genomförande av elevenkäter inom Naturbruksgymnasiet

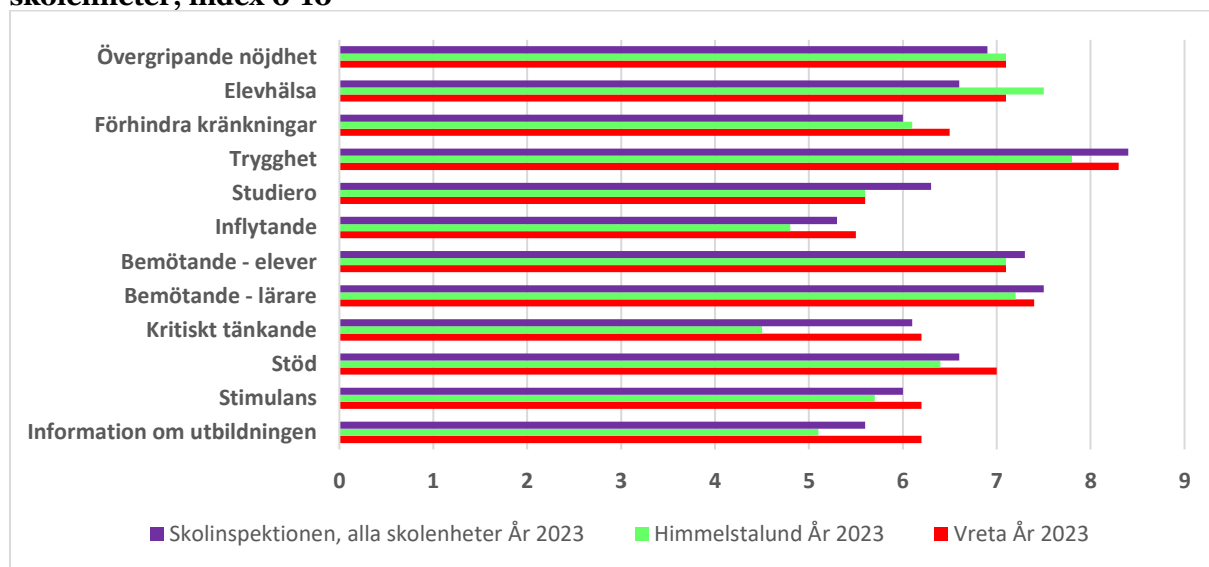
	Åk 1	Åk 2	Åk 3
Lå 20/21		Skolinsp	
Lå 21/22	Egen	Egen	Egen
Lå 22/23		Skolinsp	
Lå 23/24	Egen	Egen	Egen
Lå 24/25		Skolinsp	

Naturbruksgymnasiets elevenkät har under flera år varit i stort identisk med Skolinspektionens elevenkät för att jämförelser med utfallet på nationell nivå skall kunna göras på ett relevant och tillförlitligt sätt. År 2022 reviderades dock Skolinspektionens elevenkät, varför utfallet av Naturbruksgymnasiets elevenkät läsåret 2021/2022 inte var fullt jämförbart med Skolinspektionens enkätutfall.

Läsåret 2022/2023 har Skolinspektionens elevenkät använts som underlag till fortsatt utvecklingsarbete, och för det kommande läsåret, 2023/2024, skall Naturbruksgymnasiet revidera sin elevenkät denna stämmer överens med Skolinspektionens enkät.

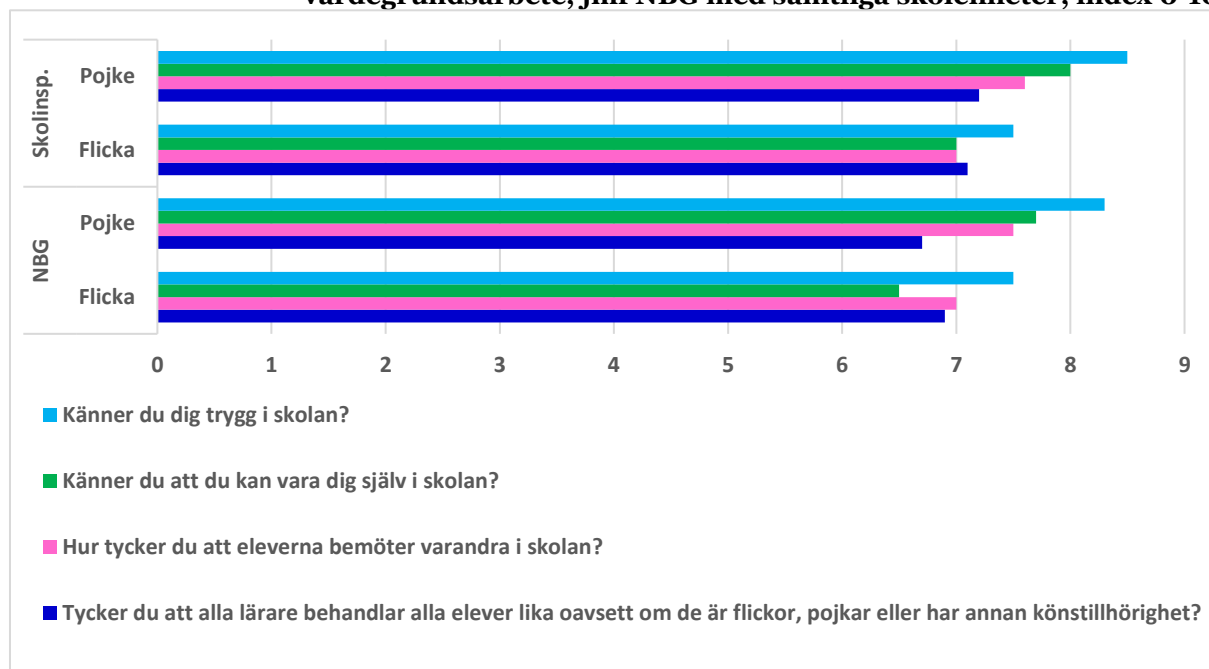
Utfall, Skolinspektionens elevenkät VT23

Utfall, Skolinspektionens elevenkät till elever i åk 2, jmf med utfall för samtliga skolenheter, index 0-10

(Skolinspektionen 2023)

Utfall, ur Skolinspektionens elevenkät; flickors och pojkars syn på skolans värdegrundsarbete, jmf NBG med samtliga skolenheter, index 0-10

(Skolinspektionen 2023)

Elevenkäten VT23 - Analys och reflektion

Undervisningen – struktur och tydlighet, förväntningar och utmaningar

Utgångspunkter är att pedagogerna strukturerar undervisningen väl, samt leder och styr arbetsprocesserna med förhållningssättet att eleverna kan och vill ta ansvar för sin kunskapsutveckling. Pedagogerna tydliggör syfte och mål med valt undervisningsinnehåll och arbetssätt, samt skapar helhet och sammanhang för eleverna. En given grund för elevers förståelse och helhetssyn är att kursmål, kursinnehåll och kunskapskrav är genomgångna samt att undervisningsmoment på ett tydligt sätt relaterar till ämnets syfte, kursinnehåll och kunskapskrav.

Elevenkäten visar ett genomgående gott utfall för Vreta utbildningscentrum avseende områdena *Information om utbildningen*, *Stimulans*, *Stöd* samt *Kritiskt tänkande*. Skolan har arbetat med utveckling av undervisningen i bland annat matematik, engelska och svenska. Insatserna har omfattat ökad lärartäthet för att bättre kunna möta elevernas behov, studiestugor och läxläsningshjälp, samt samverkan mellan förstelärare och specialpedagog avseende utökat stöd i Sv 1. Rektor konstaterar att skolans inriktning för personalens kompetensutveckling under läsåret 2022/2023, *Ledarskap i klassrummet*, har lett till kollegialt lärande och god samsyn kring hur elevers lärande och utveckling kan ledas och stödjas.

För Himmelstalund är utfallet inte lika positivt avseende områdena *Information om utbildningen*, *Stimulans*, *Stöd* samt *Kritiskt tänkande*.

Fortsatt utvecklingsarbete:

Ett strukturerat och uthålligt utvecklingsarbete, baserat på vetenskap och beprövad erfarenhet, avseende de ovan nämnda områdena bör initieras, genomföras och följas upp på Himmelstalund under kommande läsår.

Bemötande och likabehandling

Forskningsstudier har visat att goda relationer är en av de faktorer som starkast påverkar elevernas skolprestationer. Kvaliteten i relationen mellan lärare och elever påverkar åt båda hållen. Dåliga relationer påverkar elevernas skolprestationer negativt i samma utsträckning som goda relationer påverkar elevernas skolprestationer i positiv riktning. Den ömsesidiga respekten för varandra i klassrummet skapar förutsägbarhet, trygghet och studiero.

Utfallet för fokusområdet *Bemötande – lärare* och *Bemötande - elever* ligger för både Vreta och Himmelstalund något under utfallet för samtliga skolenheter. Vid en jämförelse mellan könen noteras att flickorna i lägre grad bedömer att bemötandet lärare-elev samt elev-elev är gott. Detta förhållande gäller även på nationell nivå (samtliga skolenheter som ingått i Skolinspektionens elevenkät). Flickorna på Naturbruksgymnasiet anser däremot i högre omfattning än pojkarna att lärarna behandlar alla elever lika oavsett könstillhörighet.

Skolorna har under läsåret arbetat med värdegrundsarbete bland annat genom föreläsningar och diskussioner. Mentorerna arbetar kontinuerligt med värdegrundsfrågor bland annat inom ramen för livskunskapen vilken genomförs under mentorstid. På Himmelstalund bjöds eleverna i åk 1 in till skolan redan innan läsårsstarten till en träff med sin blivande mentor och några av de lärare som eleverna skulle möta under sitt första läsår vid skolan. Eleverna har också delats in i basgrupper som sitter tillsammans i klassrummet för att de skall känna att de har en trygg och välkänd hemvist. Fortsatta insatser avseende bemötande bör fortgå under det kommande läsåret på båda skolenheter.

Delaktighet och inflytande

Skolorna arbetar med elevers delaktighet och inflytande på flera plan. Det grundläggande arbetet avser elevers delaktighet i, och inflytande över, sin studiesituation. I klassrummet är det den enskilde pedagogens uppgift och skyldighet att ha en dialog med sina elever rörande upplägg av undervisningen samt examinationsformer. Mentorerna har en kontinuerlig dialog med eleverna avseende de individuella studieplanerna under utbildningstiden, och vid behov initieras kontakter och möten med elevhälsopersonal, enhetschef samt vårdnadshavare för att gemensamt finna fungerande lösningar på frågor som uppstått.

Elever inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan lyfter och diskuterar frågor i klassråd. Vreta har även enhetsråd, där man kan ta upp frågor som är gemensamma för enheten (jord, häst, skog och transport). På ett övergripande plan finns skolkonferensen som ett forum för delaktighet och inflytande i skolgemensamma frågor. På Himmelstalund är eleverna organiserade i en elevkår, och saknar därmed elevråd.

Heltidsmentor – funktion, organisation samt betydelse för elevers studiesociala situation

En utvärdering avseende heltidsmentorernas funktion och organisation har genomförts på huvudmannanivå under våren 2023. Funktionen infördes först vid Vreta utbildningscentrum läsåret 2013/2014 som en konsekvens av en upplevd hög arbetsbelastning hos pedagogerna. Efter en första utvärdering, vilken påvisade positiva effekter avseende lärares arbetsbelastning och arbetsmiljö, infördes funktionen även vid Himmelstalunds utbildningscentrum.

Huvudmannens utvärdering bygger på enkäter och intervjuer med elever, mentorer, undervisande lärare samt skolledning och utgår från aktuell skolforskning. Mentorerna beskriver att man i hög omfattning arbetar med att säkerställa att varje elev ska känna sig trygg med sitt val av studier samt att eleverna ska känna sig trygga i sin studiesituation. Många mentorer lägger också mycket tid på relationsskapande och planerar in tid för detta i början av varje läsår, framför allt till elever i åk 1. Mentorerna stöttar och följer upp elevernas studieplanering, deltar i samtal som kan behöva genomföras tillsammans med kurslärare och säkerställer att utvecklingssamtalen sker inom fastställt tidsspann. Det innebär att mentorerna behöver inhämta kunskap från lärarkollegiet och andra berörda i elevernas studiesituation inför ett utvecklingssamtal. Mentorerna deltar också i elevhälsogruppens arbete och uppföljning av elevernas måluppfyllelse och studiesociala situation. För regelbunden kontakt med sina respektive mentorselever har mentorerna särskild mentorstid, där bland annat livskunskap finns med på schemat. Det kan dock konstateras att skolornas organisation för mentorsuppdraget skiljer sig åt, vilket medför att mentorerna upplever sin arbetssituation på något skilda sätt.

Eleverna ser generellt mycket positivt på heltidsmentorerna, och lyfter bland annat mentorernas engagemang och goda kommunikation med sina respektive mentorselever. Ett utvecklingsområde som eleverna pekar på är hur mentorstiden används. Flera elever uppgav i enkäten som tillställdes dem att utvecklingssamtalet inte är till stöd för den fortsatta kunskapsutvecklingen. Detta framkommer även i Skolinspektionens enkät VT23, där utfallet för Himmelstalunds elever i åk 2 uppgick till 4,5 i en indexskala 0-10. Motsvarande utfall för eleverna i åk 2 på Vreta uppgick till 5,1. Det skall samtidigt noteras att utfallet för samtliga skolenheter som omfattades av Skolinspektionens enkät uppgick till 4,4.

Fortsatt utvecklingsarbete:

Mentorernas uppdragsbeskrivning, samt ledning och organisation för mentorsfunktionen, behöver utvecklas utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Likvärdighet mellan skolenheterna avseende mentorsuppdragets innehåll och form skall eftersträvas. Utvecklingssamtalets form och innehåll bör diskuteras och utvecklas.

Trygghet och studiero

Trygghet och studiero är givna förutsättningar för lärande och utveckling, det skall dock noteras att det inte kan sättas likhetstecken mellan dessa två begrepp. Elever kan känna stor trygghet på skolan, men uppleva att studieron i klassrummet och undervisningssituationen ej är tillfyllest, vilket är fallet för båda skolenheter. Utfallet för fokusområdet Trygghet uppgick till 8,3 för Vreta respektive 7,8 för Himmelstalund, vilket kan jämföras med utfallet 5,6 för båda skolenheter avseende Studiero. Pojkarna upplever i högre grad än flickorna att man är trygg i skolan.

Båda skolor har arbetat aktivt för ökad studiero i skolan. De basgrupper som Himmelstalund delat in eleverna i åk 1 i syftar till att skapa ökad trygghet och studiero. Basgrupperna sitter tillsammans i klassrummen och ger eleverna en känd och förutsägbar hemvist. På Vreta har man bland annat arbetat med skolans ordningsregler; det är viktigt att en god samsyn avseende ordningsreglernas efterlevnad finns. En åtgärd för ökad studiero är att alla mobiltelefoner i åk 1 samlas in under lektionstid.

Då elever i åk 1 på Vreta tillfrågades om vad som skapar studiero, och vad som stör, lyftes bland annat ljudnivån i klassrummet, särskilt under lektioner i de gymnasiegemensamma ämnena. Elevernas syn på studiero är bland annat:

- Att kunna jobba utan att bli störd
- Lugnt och tyst, men man skall ha kul
- Lite pratigt, men inte helt tyst
- Ingen struss utan lugnt och tyst med lite småprat
- Att kunna koncentrera sig och få den ro man behöver

Vid båda skolenheter finns elevskyddsombud, vilka deltar i skolornas skyddsarbete och har erhållit utbildning för sitt uppdrag. Huvudmannen har tillsatt barnrättsombud vid båda skolenheter samt vid skolchefskontoret. Ombuden har erhållit utbildning för sitt uppdrag.

Internatboende

En särskild aspekt avseende trygghet och studiero i vår verksamhet är internatboendet. På Vreta utbildningscentrum drivs elevboendet i egen regi, medan elevboendet vid Himmelstalund drivs av Norrköpings kommun. Vid Vreta utbildningscentrum finns drygt 200 platser i elevboendet, vilket inneburit att flera elever delar på rum som egentligen är avsedda som enkelrum. En internatföreståndare ansvarar tillsammans med fritidspersonal för elevboendet. Nattvaken personal finns på plats under skolveckorna, och dessutom sker rondering av vaktbolag under nätterna för att säkerställa trygghet och ordning på skolområdet. Den nattvakna personalen på Vretas elevboende skriver varje morgon, innan skoldagen börjar, en nattrapport så skolledning och elevhälsopersonal får en samlad information och snabbt kan vidta erforderliga åtgärder vid behov av detta. Kurator har varit tillgänglig för eleverna i internatboendet kvällstid en kväll i veckan för att stötta dem i deras boendesituation.

Elevboendet vid Himmelstalunds utbildningscentrum har ca 160 platser, av vilka 70-80 platser fylls av elever på Himmelstalunds utbildningscentrum. Fritidspersonal finns under dag- och kvällstid, och under nätterna sker ronderingar av ett vaktbolag.

Kränkande behandling

Vid Himmelstalund inkom under läsåret 20 anmälningar om kränkande behandling, varav de flesta anmälningarna involverade två elever som utsatt andra elever på olika sätt. Ärendena rapporterades och utreddes av skolledningen, som också vidtog åtgärder för att bryta dessa elevers beteende och bemötande av sina skolkamrater.

Vid Vreta inkom sex kränkingsärenden till skolans antimobbinggrupp. Vid samtliga ärenden har skolans elevhälsopersonal och berörd mentor arbetat med utredning, upprättande av handlingsplan, samtal och eventuellt andra åtgärder, varefter ärendena kunnat avslutas.

Elevhälsa

Vid båda skolor finns skolsköterska, kurator, skolläkare, skolpsykolog, specialpedagog och SYV. Skolläkare och skolpsykolog köps in som externa tjänster. Elevenkätens utfall avseende fokusområdet *Elevhälsa* är gott för båda skolenheter; 7,5 för Himmelstalund respektive 7,1 för Vreta.

På frågan *Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan, till exempel skolsköterskan?* är utfallet 8,3 för Himmelstalund respektive 6,7 på Vreta, vilket kan jämföras med utfallet om 6,4 på nationell nivå. Med skolsköterska, skolkurator och specialpedagog på plats i den dagliga verksamheten på skolorna finns goda möjligheter för eleverna att få hjälp med de frågor som kan komma upp under skoldagen. Därtill finns alltid möjligheten att ta kontakt med sin mentor.

Skolsköterskorna är tillika medicinskt ledningsansvariga på respektive skola, och arbetar tillsammans med hög likvärdighet avseende ledningssystem med rutiner och dokumentation. Skolchefen som tillika är verksamhetschef för den medicinska delen av elevhälsan har regelbundna möten med MLA för avstämning av pågående arbete med utveckling av ledningssystem, rutiner, patientsäkerhetsberättelse och systematiskt kvalitetsarbete.

Bedömning och betygsättning

Uppföljning och analys av kvalitet och likvärdighet i bedömning och betygsättning är ett stort och givet ansvar för rektor och skolhuvudman. Rektor har ansvar för att bedömnings- och betygsfrågor diskuteras mellan lärare, samt att bedömningar kalibreras ur likvärdighetssynpunkt. En svårighet avseende denna kalibrering uppstår när lärare är ensamma om att undervisa i något ämne och därmed saknar kollegor att diskutera med. Det skall dock noteras att det är svårt att sätta likvärdiga betyg, vilket också är tydligt när det gäller gymnasieelevernas ingående meritvärden från grundskolan. Ett visst betyg kan stå för ett ganska stort spann på kunskapsnivåer hos eleverna i åk 1.

Skolledningen på Naturbruksgymnasiets två skolenheter följer regelbundet upp bedömning och betygssättning i dialog med lärarna. Betyg skall sättas av lärare med behörighet och legitimation. Om undervisande lärare ej har behörighet och legitimation i kurs som man undervisar i tillser rektor att en legitimerad lärare genomför avstämningssamtal med den undervisande läraren, sambedömer och signerar betygskatalogen.

Ur ett elevperspektiv är det väsentligt att alla elever kan förstå hur de bedöms och vad som erfordras för att nå de olika betygsstegen. God transparens och tydlighet i kommunikationen mellan lärare och elever om betygs-kriterier samt återkoppling på prestationer är av stor vikt, liksom tydlighet när det gäller lika förutsättningar vid bedömningar av flickors och pojkars kunskaper och färdigheter. Rektorerna rapporterar att bedömning och betygssättning görs på ett jämställt sätt.

Nationella prov syftar till att stödja en likvärdig och rättvis bedömning och betygssättning samt ge underlag för analys av i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skol- och huvudmannanivå. God överensstämmelse mellan kursbetyg och betyg i nationella prov i Engelska 5, Matematik 1a samt Svenska 1 genomförda vT23 kan noteras för Naturbruksgymnasiets två skolenheter, se tabell nedan.

Planering och kompetensutvecklingsinsatser inför det kommande införandet av ämnesbetyg har påbörjats. Betyg och bedömning har varit ett återkommande tema för pedagogiska caféer, ämneslagsmöten och studiedagar på skolorna.

Avgångselevers resultat, VT23

	Andel (%) avgångselever med examen	Genomsnittligt betygsvärde, elever med studiebevis eller examen	Genomsnittligt betygsvärde, elever med examen	Andel (%) elever med lägst betyg E, En 5	Andel (%) elever med lägst betyg E, Ma1	Andel (%) elever med lägst betyg E, Sv 1
Vreta, Naturbruksprogrammet	89,9	14,5	14,8	93,3	96,6	100
Vreta, Fordons- och transportprogrammet	85,1	13,0	13,2	95,7	87,5	100
Himmelstalund, Naturbruksprogrammet	92,1	15,0	15,3	95,2	98,5	100

(Skolverket, 2024)

Avgångselevers betygresultat över tid

	Genomsnittlig betygspoäng, samt antal behöriga till högskola	Lå 22/23	Lå 21/22	Lå 20/21	Lå 19/20	Lå 18/19	Lå 17/18	Lå 16/17
Vreta, Naturbruksprogrammet	GBP, avgångselever	14,3	14,1	13,6	13,8	14,9	14,6	14,3
	Andel (%) avgångselever behöriga till högskola	49,4	33,3	40,2	35,4	38,8	40,0	45,2
Vreta, Fordons- och transportprogrammet	GBP, avgångselever	13,0	11,9	12,4	13,1	13,3	13,4	12,7
	Andel (%) avgångselever behöriga till högskola	..	..	..	..	..	..	..
Himmelstalund, Naturbruksprogrammet	GBP, avgångselever	15,0	14,4	14,5	14,5	15,5	14,9	14,2
	Andel (%) avgångselever behöriga till högskola	58,7	51,7	44,3	60,0	46,0	50,0	33,8

(Skolverket 2024)

Relation mellan kursbetyg och nationella prov genomförda under VT23

	Antal elever som genomfört provet	Andel (%) lägre kursbetyg än provbetyg	Andel (%) likt betyg på prov och kurs	Andel (%) högre kursbetyg än provbetyg	Andel (%) kvinnor med lägre kursbetyg än provbetyg	Andel kvinnor med högre kursbetyg än provbetyg	Andel kvinnor med likt betyg på prov och kurs	Andel män med likt betyg på prov och kurs	Andel män med högre kursbetyg än provbetyg
Engelska 5									
Vreta	111	11,7	85,9	5,4	8,9	82,1	8,9	14,5	1,8
Himmelstalund	61	3,3	85,2	11,5	..	..	..	..	..
Riket, samtliga huvudmän	23 197	10,6	73,8	15,6	7,4	73,9	18,7	12,6	13,6
Matematik 1a									
Vreta	104	1,9	93,3	4,8	..	97,5	2,5	3,1	6,3
Himmelstalund	60	..	85,0	15,0	..	82,2	17,8	..	6,7
Riket, samtliga huvudmän	24 107	1,1	68,5	30,4	0,9	67,3	31,9	1,2	29,4
Svenska 1									
Vreta	121	9,1	69,4	21,5	11,9	64,4	23,7	6,5	74,2
Himmelstalund	58	..	81,0	19,0	..	..	..	..	..
Riket, samtliga huvudmän	20 533	4,4	61,3	34,3	4,0	57,3	38,7	4,6	63,9

(Skolverket 2024)

Gymnasiearbetets upplägg, genomförande och bedömning

För att en elev skall erhålla gymnasieexamen måste denne ha genomfört ett godkänt gymnasiearbete. På ett yrkesprogram skall gymnasiearbetet visa att eleven är förberedd för ett arbete inom de yrkesområden som det valda programmet utbildar mot. Examensmålen för respektive program styr gymnasiearbetets innehåll och utformning. Gymnasiearbetet som omfattar 100 gymnasiepoäng kan utföras enskilt eller i grupp. Varje elev skall dock bedömas och betygssättas individuellt. Eleverna kan uppnå E (godkänt) eller F (ej godkänt). Medbedömning av yrkeskunnig person inför betygssättning skall ske.

Gymnasieeleverna samt eleverna inom den anpassade gymnasieskolan vid Vreta utbildningscentrum genomför i huvudsak sitt gymnasiearbete vid ett företag i samband med en APL-period då eleverna planerar, genomför och utvärderar sitt gymnasiearbete, vilket består av vanligen förekommande arbetsuppgifter inom den valda yrkesutgången. De elever som studerar på hästinriktningen genomför sitt gymnasiearbete delvis i skolans hästanläggning för att säkerställa en god bredd och variation av arbetsuppgifter. Samtliga gymnasieelever som genomförde gymnasiearbete under läsåret 2022/2023 erhöll godkänt betyg, E. Sex av sju elever inom den anpassade gymnasieskolan erhöll godkänt betyg.

Vid Himmelstalunds utbildningscentrum genomförs gymnasiearbetet såväl på företag i samband med en APL-period som i skolans anläggningar för trädgård och djurvård. Eleverna på trädgårdsinriktningen genomgår Skolverkets handledarutbildning för APL-handledare som en del av sitt gymnasiearbete. Eleverna planerar och genomför vanligen förekommande arbetsuppgifter på APL-platsen, och blir därvid bedömda av sin handledare. Eleverna utvärderar sitt arbete i en mall som tagits fram för detta ändamål. Examination sker som regel i skolans anläggningar, där eleverna får genomföra praktiska moment, men även skriftliga moment exempelvis i form av inlämningsuppgifter förekommer. Betygssättande lärare bedömer därvid elevens genomförande och resultat i samråd med en medbedömare, som skall ha relevant erfarenhet från yrkesområdet.

En elev inom den anpassade gymnasieskolan genomförde gymnasiearbete. Godkänt betyg uppnåddes ej.

Skolornas arbete för elevers måluppfyllelse

Individuella studieplaner och utvecklingssamtal

För samtliga elever inom gymnasieskolan, den anpassade gymnasieskolan samt den kommunala vuxenutbildningen (yrkesvux) upprättas en individuell studieplan. Planen följer eleven under utbildningstiden, och följs upp och revideras vid behov. På den anpassade gymnasieskolan på Vreta följer arbetslaget tillsammans med enhetschef upp elevernas studieplaner i början av varje termin för att följa upp om elevernas studier följer den upprättade planen.

Uppföljning tillsammans med eleverna sker bland annat vid utvecklingssamtalen som alla elever kallas till minst en gång per termin av ansvarig mentor. Så länge eleverna är omyndiga kallas även vårdnadshavare. Efter överenskommelse med eleven kallas vårdnadshavare även efter eleven fyllt 18 år. Vårdnadshavare har möjlighet att delta i utvecklingssamtalet via Google Meet eller via telefon, vilket är uppskattat eftersom många har mycket lång resväg till skolan. För god kvalitet och likvärdighet i samtalen används en samtalsmall som tagits fram gemensamt av mentorerna särskilt för detta ändamål. För eleverna inom yrkesvuxutbildningarna på Himmelstalund genomförs studiesamtal – en motsvarighet till gymnasieskolans utvecklingssamtal.

Anpassningar, stöd och åtgärdsplaner

Elever inom gymnasieskolan, den anpassade gymnasieskolan samt komvux har rätt till stöd i form av extra anpassningar, som är en mindre ingripande insats som den pedagogiska personalen kan genomföra inom ramen för den ordinarie undervisningen. Vid båda skolenheter sker extra anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar. Det kan bestå i exempelvis inlästa läromedel, uppläsningshjälp, längre tid för genomförande av prov, uppläsningshjälp, tekniska hjälpmedel och möjlighet att genomföra del av lektionen på ett mer ostört sätt.

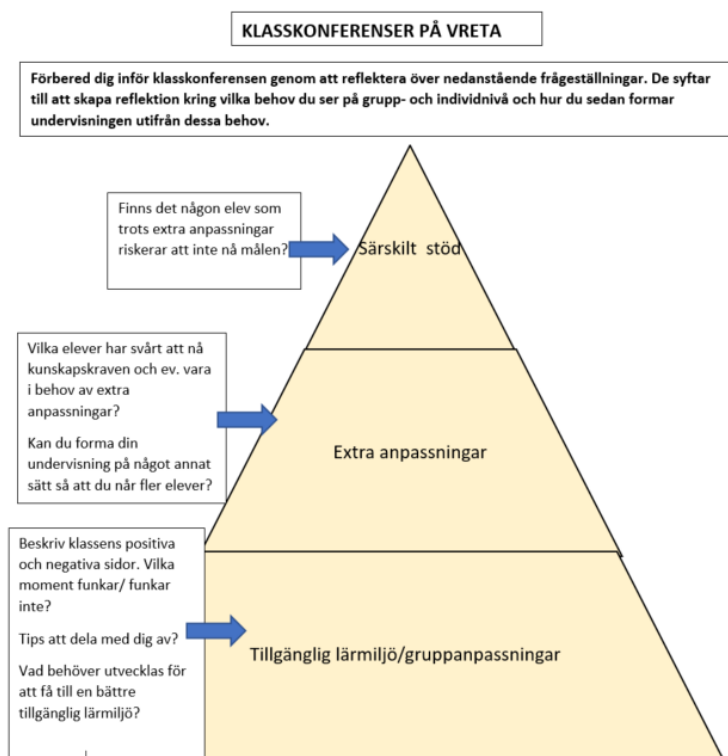
Stödåtgärder som skolorna erbjuder omfattar bland annat studiestugor/läxläsningshjälp, lovskola, reducerad studiegång samt omläsning av kurser. Vid Himmelstalund har tio elever haft reducerad studiegång under läsåret 2022/2023, varav några elever har en planerad studiegång på 4 år. På Vreta har ingen elev haft reducerad studiegång under läsåret 2022/2023.

Åtgärdsprogram beslutas av rektor. Åtgärdsprogrammet är det dokument som beskriver vilket behov av stöd som en elev har och hur detta behov skall tillgodoses för att eleven skall nå sina kunskapsmål. Ett beslut om upprättande av åtgärdsprogram (eller att ej upprätta ett åtgärdsprogram) kan överklagas.

På Vreta är rutinen rörande åtgärdsplaner att frågan om upprättande av åtgärdsprogram först lyfts vid ett elevstödsmöte. Rektor samråder med elevhälsan, varefter rektor fattar beslut om specialpedagogen skall gå vidare med kartläggning och utredning av elevens behov. Efter genomförd kartläggning sker återkoppling till elevhälsomötet om vilka åtgärder som bör genomföras. Beslut om åtgärdsprogram fattas därefter av rektor vid ett kommande elevstödsmöte. Utvärdering av åtgärdsprogram görs av specialpedagogen i samverkan med pedagoger, mentor och, i förekommande fall, elevassistent.

Under läsåret 2022/2023 har 22 åtgärdsprogram upprättats på Himmelstalund respektive 24 på Vreta.

Underlag inför klasskonferens, Vreta utbildningscentrum

Elevers närvaro/frånvaro

Elevers närvaro i skolan är en nyckel för ett gott studieresultat. Elevers upplevelser av trygghet och delaktighet samt goda lärmiljöer är faktorer som gynnar skolen närvaro, och därmed ett gott studieresultat. Det finns en stor hälsofrämjande och förebyggande potential i att främja elevers närvaro i skolan. Skolan noterar ofta tidiga signaler på att elever inte mår bra och kan då initiera och stärka ett hälsofrämjande arbete. Det kan noteras att psykisk ohälsa ofta påverkar elevens frånvaro i negativ riktning, samtidigt som den ökade frånvaron som regel inte påverkar psykisk hälsa i positiv riktning.

På båda skolor finns inarbetade och kända rutiner för arbetet med att minska elevers frånvaro. Mentorerna, elevhälsopersonal samt skolläda informerar om, och diskuterar, elevers frånvaro vid regelbundna möten. Rektorerna vid båda skolor konstaterar att det inte går att urskilja något mönster för flickors respektive pojkars frånvaro, eller att någon klass/undervisningsgrupp särskilt utmärkt sig genom en anmärkningsvärt högre frånvaro från undervisningen.

På Vreta uppgick den totala frånvaron för gymnasieeleverna, beräknat som andel frånvarotimmar av totalt antal schemalagda timmar till 9,2 % i årskurs 1, 9,4 % i årskurs 2 och 11,8 % i årskurs 3. På Himmelstalund uppgick frånvaron för gymnasieeleverna till 12,7 % i årskurs 1, 14,1 % i årskurs 2 och 13,9 % i årskurs 3.

Studieavbrott och studieuppehåll

Skolorna har under de senaste åren arbetat för att minska antal studieavbrott, bland annat genom aktiviteter riktade mot grundskoleelever inför valet till gymnasieskolan, som exempelvis prova-på-dagar, helgläger, sommarlovsägar och PRAO för att öka kunskaperna om vad det innebär att studera vid något av de program och inriktningar som erbjuds inom Naturbruksgymnasiet. På Himmelstalund har man arbetat med introduktionen av nya elever med möjlighet att besöka skolan och träffa mentorerna och några av de lärare som man kommer att möta under årskurs 1 redan innan läsårsstarten samt basgrupper i klasserna för ökad trygghet och känd hemvist.

Vreta utbildningscentrum arbetar även mycket med internatelevernas boendesituation för att i tid kunna uppmärksamma eventuella problem som kan leda till att eleven väljer att avsluta sin utbildning. Åtgärder som rektor bedömer som framgångsrika för att förhindra studieavbrott är samtal mellan elev, mentor och enhetschef. Vid behov kopplas elevhälsan och/eller SYV in. Samverkan mellan mentor och SYV har stärkts under läsåret vilket innebär att om en elev har sökt upp SYV avseende tankar om avhopp har SYV och mentor haft en gemensam dialog för att stödja elevens studiesituation. Tillfälliga lättnader kring studiesituationen kan vara aktuella för att stödja eleven.

Vid Vreta utbildningscentrum uppgick antal studieavbrott sammantaget till 11 stycken under läsåret 2022/2023, vilket är en signifikant minskning från läsåret innan. Av dessa 11 elever har sju dagpendlat till skolan medan fyra bott på skolans elevinternat. Dessa siffror är i överensstämmelse med iakttagelser från tidigare läsår – pendling är en större riskfaktor för avhopp än boende på elevinternatet. Fördelningen av studieavbrott mellan studievägarna är fyra elever på hästinriktningen, två elever på skogsbruksinriktningen, tre elever på transportinriktningen samt en elev på vardera lantbruksinriktningen och den anpassade gymnasieskolan.

Vid Himmelstalunds utbildningscentrum uppgick antal studieavbrott inom gymnasieskolan sammantaget till 26 stycken, vilket är en ökning från föregående läsår. 12 av dessa elever gick i årskurs 1, medan åtta elever gick i årskurs 2 och sex stycken i årskurs 3. Inom den anpassade gymnasieskolan avbröt en elev sina studier under läsåret 22/23. Förekommande orsaker till studieavbrotten uppgavs av eleverna bland annat vara byte av skola på hemorten, felval/byte till annat program, psykisk hälsa, erhållit arbete, vill inte studera samt otrivsel.

Fortsatt utvecklingsarbete

- Fortsatt förebyggande och uppföljande arbete för ökad närvaro samt minskat antal studieavbrott. Målsättning bör vara att inga studieavbrott sker i årskurs 3.

Klagomålshantering

Huvudmannens skriftliga rutin för klagomålshantering går igenom med personalen inför terminsstart och presenteras för elever av mentor i samband med läsårsstart. Rutinen finns även tillgänglig på Naturbruksgymnasiet hemsida. Vidare informeras om klagomålshanteringen vid skolkonferensen. Elev som vill framföra ett klagomål får hjälp av sin mentor om eleven önskar detta.

På Himmelstalund inkom ett flertal klagomål till huvudmannen rörande undervisningen inom vissa ämnen på trädgårds- och djurvårdsinriktningen strax innan läsårets slut. Samtal med skolledningen och berörda pedagoger, liksom återkoppling till berörda elever om insatta åtgärder, skedde omgående. Rapportering till skolstyrelsens presidium skedde också i direkt anslutning till hanteringen av de inkomna klagomålen.

Ingela Appelsved
Skolchef